

gyerek azt gondolta, hogy jópofa, és azt ők szívesen „előadnák” másoknak is. A jó szándékú csoportvezető pedig szinte minden rendező elvet félretéve, hagyta őket. De mint tudjuk, „a jó szándék kevés...” Így aztán az előadás kissé(?) eklektikusra sikeredett. A bronzminősítés elsősorban a bátran, jókedvűen, a párbeszédekben hitelesen megszólaló gyerekeknek szólt, bátorításképpen, a csoportvezetőnek pedig a jövőre nézve némi útmutatást adtunk, hogyan, mivel segítheti a szerepelni vágyó gyerekeket.

Sz. Pintér Rozália

Érvényes tanulságokkal

Nyárasd, Kultúrház, 2012. május 10.

Mindig nagy izgalommal megyek a határon túli csoportokat nézni, mert bármennyire azonos anyagból építkezünk, sokszor a létrejött előadásokban teljesen másfajta szemlélet tükröződik, mint nálunk. Ez a másság vonzó, időnként furcsa is. És nagyszerű a családi hangulat, amit nem először éreztem, a közvetlen, személyes kapcsolat a csoportok között. Itt aztán tényleg igaz, hogy mindenki ismer mindenkit...

A Dunamenti Tavasz nyárasdi válogatóján színes csokrot kaptunk bábos és színjátszó előadásokból. Utóbbiak igazán egyenletes, szép színvonalon teljesítettek. Nagyon „szemrevaló” és leleményes volt a Magyar Gál Livia és Nagy Irén által vezetett Tekergőcök előadása – *A mesék útvesztőjében* címmel. Voltaképpen egy szerkesztett játékot látunk, meseelemekből, kis rögtönzésekből alakítva. Már nem először egy meghatározó kellék állt a középpontban, szinte szervezőerőként, ezúttal egy nagy üst – nagyanyáink szilvalekvár-főzései jutottak eszembe róla... No, meg van még lepel, amit akár gyorsan növvő paszuly-szárként is használni tudnak. Felszabadultan játszanak a gyerekek, jó motívumokat szönek friss játéku-
ba.

Hasonlóképpen jóízű munka van a Tekergők (vagyis a nagyobbakból álló csoport) előadása mögött is, noha *Az ember vagy farkas* című előadásuk sok kérdést vetett fel, s időnként bizony az anyag gyözedelmeskedett a játszóik erőfeszítése felett. Az mindenképpen figyelemre méltó, hogy egy érvényes gondolkodási menethez, mondhatni egy identitás-keresési úthoz kiindulási pontként használták Maugli történetét...

A Kis Virgoncok Fodor Misi régi sikerét, *A kiskondást* elevenítették fel, nagyszerű pillanatokkal (azon túl, hogy jólesett Misire gondolni, és emlékezni arra a hajdani tatabányai előadásra...). A rendező, Mózes Hajnalka jó érzéssel vezette a gyerekeket, és telitalálat a főszereplő kiskondás figurája is. Az ügyes és felkészült gyerekek tökéletesen lekötötték az időnként hullámzó figyelmű közönséget is. Sok kreatív ötlet, jó megszólalások, időnként már-már karikatúraszerű túlzások színezik a mesét. Ami csöppnyi hiányérzetet hagy bennem, hogy a szerelem mint a „mindentlátást” is gátló érzemény, nem mutatkozik meg igazán. De ami késik, nem múlik. Talán majd Pakson...

A Fókusz Diákszínpad (vezetőjük Jarábik Gabriella) itt, Nyárasdon is bemutatkozott (korábban láttam őket Győrben, egy másik előadással). A *Toldit* sokan, számos diákelőadásban és sokféleképpen próbálták már színpadra állítani, jelentem, ez is egy érvényes és élvezetes megoldási lehetőség. (Önmagában nagyszerű, hogy megtanulják a veretes sorokat.) A történetet szépen, számos leleményes megoldást beleszőve, elmesélik. A jellemek megformálását és a szituációk pontos kibontását ugyanakkor nehezíti, hogy György szerepe egy lánynak jutott.

A felsoroltakból is látszik, hogy a felvidéki csoportok ugyanabból építkeznek, mint a hazaiak, a megvalósítások mégis különös ízekkel telítettek.

Tóth Zsuzsanna

Az V. Gyermekszínház Műhelytalálkozóról

Bácsfeketehegy, 2012. június 16-17.

Nem először nézhettem végig a vajdasági magyar nyelvű gyermekszínházok éves seregszemléjét. Néhány éve még számtalan, a gyermekszínház alaphibáit elkövető előadást láthattunk, alig akadt színvonalában kiemelhető produkció. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság tanfolyamainak, mentor- és drámafutár programjainak köszönhetően is a helyzet mára megváltozott: számos színházi pillanatnak, remek ötletnek és igényes produkciónak örülhettünk együtt. Ez a találkozó valóban az, ami a nevében szerepel: ugyanis a csoportok megnézik egymás munkáit, a szakmai beszélgetés alatt korosztályokra bontva, kisebb csapatokban együtt játszanak a fiatalok a vajda-

sági színházi és színjátszó élet neves szakembereivel. Minősítés nincs, a cél a seregszemle, a tanulás, a tapasztalatszerzés. Két nap alatt 20 színjátszó csoport mutatta meg magát, szám szerint 212 fiatal lépett színpadra. Vajdaság egész területéről érkeztek csapatok: Ada, Bácsfeketehegy, Csantavér, Gunaras, Horgos, Kevi, Kispjac, Kúla, Ludas, Magyarittabé, Magyarkanizsa, Nagybecskerek, Muzslya, Nemesmilitics, Oromhegyes, Tamásfalva, Újvidék és Zenta színjátszói mutatták meg, hol tartanak most.

Az itthon egyre nagyobb számban látható életjáték műfaja alig van jelen Vajdaságban. Idén egyetlen ilyennel találkozhattunk: a gunarasiak *Villanásnyi szösszenetei* (csoportvezető Vörös Emese) a különböző embertípusok felmutatását tűzte ki céljául. Az adai Barapart csoport pedig szépen ötvözte Devecseri szövegeit az időutazásról az iskolai életről összefűzött etűdsorral (csoportvezető Raffai Klára).

Sokkal több megírt történetre alapuló előadást mutattak be a fiatalok. Ennek egyik nyilvánvaló oka, hogy a csoportvezetők céljai között kiemelt helyet kap az anyanyelv ápolása, és ebben az előadások tanúsága szerint élen is járnak. Ehhez azonban irodalmi igényű szövegekre is szükség van. Az előadások többsége mesejátékra vagy dramatizált mesére épül. Remek adaptációt és igényes látványvilágú előadást láttunk a tamásfalviaktól (csoportvezető Szarka Edit), akik *A kiskakas gyémántfélkrajcárja* című Arany László szövegből építkezve hoztak létre egy minden ízében élvezetes produkciót.

Nagy örömmel láttuk a legkisebbeket Magyarkanizsáról, akik még óvodások. Az iskola-előkészítő csoport Mácsai Mónika vezetésével *A kőleves* című népmeséből, népi mondókákból és ritmusjátékokból állított össze előadást, amely bárhol megállná a helyét.

Mindenképpen kiemelendő a horgosiak vállalkozása, akik nagyon szép és tartalmas válogatást adtak nagyobbaknak való versekből, szösszenetekből, s példát mutattak arra, hogyan tehetők egységessé ezek a szövegek, és miként lehet megtalálni a csoport életének kapcsolódási pontjait ezekhez. A legfelszabaldultabb és egyben legreflektívebb előadás volt ez a két nap folyamán (*Volt egyszer egy ember...*, rendezte Kiss-Iván Anna).

Sorolhatnám még az emlékezetes pillanatokat: hogy azon kaptam magam, ami még sosem történt meg velem, hogy bohózatot nevetek (köszönet érte a nemesmiliticsieknek, csoportvezetőjük Litvai Karolina); hogy azt hittem a csoportvezető által írott szövegről, hogy improvizációkból készült (*Tűnődéseim*, Kevi, Perpauer Attila); hogy miként lett a kedvenc szíнем a zöld (Kispjaci Sziporkák, Csőke Melinda), vagy éppen azt, hogy mennyire tanulságos, ha a rendezőnek be kell ugrania a saját előadásába (TörpsztárMozi, Ludas, Berta Roland).

Rengeteg színjátszós és emberi élménnyel megrakva tértem haza, és a nagyszerű szervezésnek köszönhetően valamennyi résztvevő is. Azt hiszem, fontos ezekre az alkalmakra és előadásokra odafigyelnünk, már csak azért is, mert e csoportok megmaradásának és fejlődésének nagy tétje van.

Hajós Zsuzsa

Az Országos Gyermekszínházi Fesztiválról

Paks, 2012. június 1-2.

Köszöntő

Szeretettel köszöntök minden gyermeket és felnőttet, tisztelettel köszöntöm a Csengey Dénes Kulturális Központ igazgatóját, munkatársait!

Gyerekkoromban kevés lehetőségünk volt arra, hogy táncban, versekben, színpadi játékokban beszéljünk magunkról. Rajzoltunk, bábszakkörre jártunk (én még gimnazista koromban is), és táncolhattunk, ha a Tűzvirág táncegyüttest választottuk.

Aztán felnőtt koromra mindig akadt fontosabb dolog, mint a tánc, a zene, vagy a színjátszás. Sokan vagyunk ezzel így, felnőttek. Akarjuk és keressük a lehetőségeket arra, hogy a művészet jelen legyen az életünkben, de a felelősségvállalásaink, munkánk már nem engedik meg azt a közelséget, amit igénylünk.

De a vers megmaradt. Kapaszkodónak. Szerencsés vagyok.

„A kultúra nem tudás, nem művészi produkció, hanem valami életet szabályozó elv, amely egy embercsoport minden tagjának belső mágnese, irányítója.” – Németh László 1928-ban írta e sorokat.

A kultúra nem más – véleményem szerint –, mint egy nemzet, egy népcsoport szövetségének és bizalmának alapja. Életet szabályozó elv: tiszta képletek, ütemhangsúlyok, ritmusok, arányok és aránytalanságok, harmóniák, szavak,